

OP A ŽUPANIJSKA BOLNICA VINKOVCI Odjel za medicinsku biokemiju	Vrsta dokumenta: PRIRU NIK O KVALITETI	Izdanje: 1 Revizija: 2.2
	Naziv: Prilozi . Upute za neprihvatanje uzorka	Primjena od: 10. 10. 2012.
	Oznaka: P-6.1.4	Stranica: 1/2 P-6.1.4

Upute za neprihvatanje uzorka

Priprema bolesnika i uzimanje uzorka biolozkog materijala

- bolesnik mora biti pravilno pripremljen za uzimanje uzorka (vidi standard 1/2; 1/3 ; 1/4; 1/5; 1/6; 1/7;)

Pribor za uzimanje uzorka

- uzorak krvi mora biti uzet u odgovarajuće epruvete ovisno o traženim pretragama, pri čemu treba strogo paziti i na količinu uzete krvi (do označene razine)

Prijam uzorka

- svaki uzorak dopremljen u laboratorij, stigao poztom ili se uzima u laboratoriju mora biti pravilno označen te imati odgovarajuće (jednako označenu), itko i pravilno ispisano uputnicu s točnim vremenom uzimanja uzorka¹
- ne prihvataju se zgruzani uzorci krvi uzeti u epruvete s antikoagulansom
- epruvete bez antikoagulansa moraju biti dostavljene u laboratorij u odgovarajućem položaju (krv nije u dodiru sa epom) i ne smiju se mijezati (hemoliza)
- uzorci mokraće ne smiju se prenositi u epruvetama s gelom
- ne prihvataju se uzorci za koje je prozlo dozvoljeno vrijeme od uzimanja do dostave u laboratorij
- hemolitični uzorci (hemoliza *in vitro*) ne prihvataju se za određivanje K^+ , Mg^{2+} , LD, AST, ALT, alkalne fosfataze, CK, CK-MB, GGT, kolesterola, triglicerida, bilirubina², ukupnih proteina te je potrebno ponoviti uzorkovanje pod standardiziranim uvjetima
- lipemici uzorci ne prihvataju se za određivanje amilaze, ukupnog kalacija, Ca^{2+} , LD, ukupnih proteina, hemoglobina³ te K^+ i Na^+ ako se određuju plamenom fotometrijom ili indirektnom potenciometrijom⁴

Napomene uz utjecaj hemolize: ako se sumnja na hemolizu *in vivo*, potrebno je savjetovati se s liječnikom radi dobivanja kliničkih informacija, a laboratorijske nalaze treba izdati uz napomenu!

1 Guder WG, Narayanan S, Wisser H, et al. Samples: From the Patient to the Laboratory: The Impact of Preanalytical Variables on the Quality of Laboratory Results. Darmstadt, Germany: GIT Verlag; 1996:1-149.

2 Čvorović D, Stavljenić-Rukavina A. Priručnik o procjeni laboratorijskih nalaza iz medicinske biokemije. Zagreb: Medicinska naklada, 1993:12-3.

3 Grafmeyer D, Bondon M, Manchon M, Levillain P. The influence of bilirubin, haemolysis and turbidity on 20 analytical tests performed on automatic analysers. Eur J Clin Chem Clin Biochem 1995;33:31-52.

4 Guder WG, Ehret W, Da Fonseca-Wollheim F, Heil W, Müller-Plathe O, Schmitt Y, Töpfer G, Wisser H, Zawta B. The Quality of Diagnostic Samples. (CD) Copyright a 1996-2003. Chronolab AG.

Neophodni uvjeti za pravilnost uzorka donesenih u laboratorij

- Uzorke obavezno mora zaprimiti i vizualno pregledati laboratorijsko osoblje te podatke s uzorka biolozkog materijala usporediti s podacima na uputnicu.
- Laboratorijsko osoblje će provjeriti jesu li doneseni svi uzorci biolozkog materijala koji su traženi na uputnicu i u odgovarajućim epruvetama, tj. bocama ako se radi o 24-satnoj mokraći.
- Tako će se provjeriti vrijeme dostave i kvalitetu uzorka.
- Nepodudaranje podataka na uzorcima s podacima na uputnicu je razlog za neprihvatanje uzorka, bez iznimaka.
- U koliko nisu doneseni svi potrebni uzorci ili su doneseni pogrešni i/ili nekvalitetni uzorci, laboratorijsko osoblje će ovo upisati u "Knjigu za bilježenje problema i incidenata u smjenskom radu", a zdravstveni djelatnik koji je izvrzio dostavu se na biljezku u knjizi mora potpisati.

OP A ŽUPANIJSKA BOLNICA VINKOVCI Odjel za medicinsku biokemiju	Vrsta dokumenta: PRIRU NIK O KVALITETI	Izdanje: 1 Revizija: 2.2
	Naziv: Prilozi . Upute za neprihvatanje uzoraka	Primjena od: 10. 10. 2012.
	Oznaka: P-6.1.4	Stranica: 2/2 P-6.1.4

UPUTA ZA PREGLED UZORAKA

1. Osoba s radnog mesta na centrifugiranju uzoraka mora pregledati sve uputnice i uzorce vanjskih suradnika koji donose biolozki materijal.
2. NEPRIHVATLJIVI UZORCI SU:
  - o oni koji imaju neispravnu uputnicu,
  - o nisu pravilno obilježeni . nemaju ime na epruveti ili se ne slaže podaci epruveta . uputnica,
  - o imaju nedovoljno uzorka krvi u epruveti . manje od obilježene crte,
  - o krv u epruveti s antikoagulansom je zgruzana (KS, koagulacija, heparinska plazma, SE),
  - o uzorci biolozkog materijala doneseni u pogreznoj epruveti,
  - o nije donesena 1 ili vize epruveta s uzorkom traženim prema uputnici,
  - o nije donesen urin ili druga vrsta biolozkog materijala tražena prema uputnici.
3. Svaki nepravilan uzorak/uputnicu vratiti kompletno, tj. ne zaprimiti na Odjel, a ovo upisati u "Knjigu za bilježenje problema i incidenata u smjenskom radu", a zdravstveni djelatnik koji je izvrzio dostavu se na bilježku u knjizi mora potpisati.

Izradila:	Verzija:	Pregledala i odobrila:	Datum:	Potpis
Viznja Jureza, mag. med. biochem. spec. med. biochem.	1.	Viznja Jureza, mag. med. biochem. spec. med. biochem.	1. 11. 2012.	